

Materiály k samostudiu

Čtvrtek 18. června

VI. E

Český jazyk

Nadpis – Interpunkce

- Znaménka, která slouží k rozdělení textu
- Text je přehlednější a srozumitelnější

Typy znamének

- Tečka
- Čárka
- Otazník
- Vykřičník
- Dvojtečka
- Tři tečky
- Uvozovky
- Závorky
- Pomlčka
- Středník
- Lomítko

Čárka

- Odděluje věty hlavní a vedlejší, pokud nejsou spojeny spojkami (a, i, ani, nebo, či) ve slučovací významu – spojuje dva větné členy, dvě věty hlavní či vedlejší
- Čárku před spojkami (a, i, ani, nebo, či, píšeme, pokud je vyjádřen jiný než slučovací vztah
- Čárku píšeme před – a proto, a tedy, a tudíž, a tak + než, jako, jak (pokud se jedná o přirovnání)

Matematika

Převody jednotek objemu

2,5 cm³ (dm³)

120 000 mm³ (m³)

5 600 dm³ (m³)

0,12 m³ (dm³)

4,56 cm³ (mm³)

65 000 mm³ (dm³)

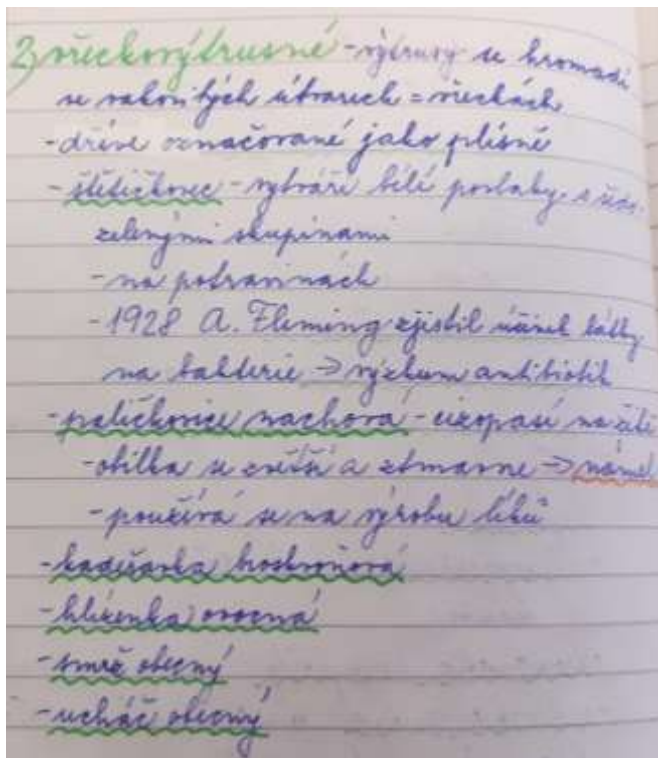
0,0278 m³ (cm³)

23,6 dm³ (m³)

Přírodopis

18. 6. Houby vřeckovýtusné – uč. str. 108 – 109

<https://slideplayer.cz/slide/12119956/> str. 7 - 12

Zeměpis

Jižní Afrika

Oblast jižně od obratníku Kozoroha.

Nejvyspělejším státem jižní Afriky a také celé Afriky je Jihoafrická republika (Jižní Afrika).

- nalezni její hlavní město
- největší město tohoto státu
- přístavní město tohoto státu
- odkud název – mys Dobré naděje (přes internet)
- nerostné bohatství tohoto státu

Anglický jazyk

At the movies

Page 70/1 – read the text

Grammar: Adjectives/Adverbs

Přídavné jméno/ příslovce

Adjectives describe nouns and pronouns

The world is safe again

Oh, it was easy!

Adverbs describe verbs

Chelsea took the boat safely back to the harbour.

I think we can escape easily.

*Přídavné jméno rozvíjí podstatná jména: David is quiet. **Jaký** je David? Tichý.*

*Příslovce rozvíjí slovesa. Chelsea spoke quietly. **Jak** mluví? Tiše*

Practicing: Activity book 56+57

Dějepis

Milí žáci,

Bohužel s dějepísem trochu nestíháme, tak toho teď bude trochu víc. Poznámky tentokrát dostanete připravené k tisku, či přepisu. Že budete mít některé poznámky připravené k vytištění, ale neznamená, že si je neprojdete! Pevně věřím, že jste zodpovědní a poznámky si pročtete a vyznačíte důležité. Doufám, že si své poznámky vedete – jak jsem avizovala těm, kteří přišli do školy, v září si napíšeme oblíbený testíček se sešitem, tak by bylo pro vás vážně výhodné, kdybyste sešitky měli plné informací, a ne jako tabula rasa (tedy nepopsanou tabuli 😊).

Držte se a ještě před prázdninami trochu zaberte! 😊

Stěhování národů

- Přesun kmenů ve 4. – 5. st.
- Jeden z hlavních důvodů úpadku římské říše
- Zajíali Hunové (kočovní kmen z Asie) – nájezdy na Evropu -> Germáni se stahují na západ
- Attila (hunský král) si podmanil Galii – nakonec byl poražen a říše Hunů se rozpadla (451 n.l.)

Kultura

- Koloseum
 - 1. st. n.l. největší římský amfiteátr
 - V aréně se konaly gladiátorské hry
- Circus maximus
 - Pro vozatajské závody (dvoukolový vozík tažený koňmi)
- Divadlo
 - Římané nepovažovali divadlo za úctyhodné povolání, herci = otroci

Náboženství

- Římské mnohobožství:
 - Převzali většinu bohů od Řeků
 - Nejvýznamnější: Jupiter (obdoba Dia), Juno (Héra), Minerva (Athéna) – uctíváni na Kapitolu jako ochránci Říma
 - Neptun (moře, obdoba Poseidona), Pluto (Hádes), Saturn (Kronos), Mars (Arés), Venuše (Afrodita), Vulcanus (Héfaistos), Vesta (Hestie)
- Křesťanství – víra v 1 boha, rovnost všech lidí
 - Pronásledování křesťanů, mnoho odsouzeno k smrti -> ti, jejichž jména známe jsou uctíváni jako mučedníci; 313 zrovnoprávněno s ostatními náboženstvími

Latina

- Dnes mrtvý jazyk
- Základ románských jazyků – italština, francouzština, španělština, portugalská, rumunština
 - Jazyk vzdělanců

Podpůrná videa:

- <https://www.youtube.com/watch?v=BbOZHLJeTyw>
- <https://www.youtube.com/watch?v=tOiHoB-fenI> – Konec starověkého Říma

Středověk

Počátek – zánik ZŘŘ = 476 n. l.

Konec (existuje několik variant)

- Dobytí Cařihradu Turky = 1453 (Cařihrad = Konstantinopol = Istanbul)
- Objevení Amerika = 1492
- Nástup Habsburků na český trůn = 1526

Raný středověk

- Velké stěhování národů 4. – 5. st. n.l.
 - Germáni ustupují před Huny a usazují se na území ZŘŘ (západořímské říše), svrhli posledního římského císaře
 - Germánské kmeny si zakládají státy bez stálých hranic na území severní Afriky a Evropy
 - Tyto státy jsou označovány jako barbarské – řada z nich zanikla pod náporem silnějších států (Byzantská říše, Arabská říše)
 - Část se stala součástí jediného stabilního germánského státu – Franské říše

Franská říše

- Frankové – silný germánský kmen
 - Původně v povodí řeky Rýna
 - Během stěhování národů nemuseli ustupovat -> budovali velkou a mocnou říši
 - Zpočátku žili v kmenech s náčelníkem – ti mezi sebou soutěžili o moc, nejsilnější se stal králem
- Nejmocnější a největší byla říše za Karla Velikého (768-814)
 - Nepocházel z panovnického rodu, jeho předkové zastávali funkci majordoma – správce dvora
 - První císař v západní Evropě
 - Korunován papežem v roce 800
 - Považoval se za nástupce římských císařů – chtěl vybudovat stejně silnou a velkou říši
 - Území: Francie, severní Španělsko, severní Itálie, Německo
 - Zničil říši Avarů
 - Snažil se podmanit Slovary, ale to se mu zcela nepodařilo
 - rozvoj vzdělanosti, umění, stavitelství...
 - opětovný rozvoj kulturního života během vlády Karla Velikého je nazýván Karolínská renesance
 - po jeho smrti říše rozdělena mezi tři vnuky
 - západofranská říše (dnešní Francie)
 - východofranská říše (dnešní Německo)
 - Lotrinsko (pás mezi oběma státy) a severní Itálie
 - V 10. století na území východofranské říše vznikla Svatá říše římská

Vikingové

- Germánský kmen v oblasti Skandinávie
- Nazývání vikingové, Normani (seveřané) nebo také Varjagové
- Výborní mořeplavci

- Usadili se i u řeky Seiny – dnešní Normandie
- Nájezdy do Anglie, Skotska a Irska
- Osídlili Island
- Dopluli i do východní Evropy a byzantské říše
- Dopluli ke Grónsku a pobřeží severní Ameriky (před Kryštofem Kolumbem)

Byzantská říše

- Původně východořímská říše
- Egypt, Sýrie, Malá Asie a Řecko
- Udržela se více jak 1000 let
- Až do 11. st. daleko rozvinutější než státy západní Evropy
- Justinián I. (527-565)
 - Dobil celé pobřeží Středozemního moře
 - Bylo potřeba pořádně bránit hranice -> nákladné -> zvyšování daní -> vzoury
- V 11. století útočí Turci
- 1453 říše zanikla
- Kultura – vzor v řecké a římské kultuře
 - Výstavba chrámů, paláců
 - Zdobení mozaikami, obrazy a sochami
 - Chrám Hagia Sofia (chrám boží moudrosti) v Istanbulu (v 15. st. Turci přistavěli minarety)

Křesťanství

- Vznik ve starověku
- V římské říši kř. pronásledování až do 313 (Konstantin)
- V 5. století přijímají Germáni
- Církev = organizované společenství křesťanů
 - V čele církve papež, dále jsou v hierarchii kardinálové, arcibiskupové, biskupové a opati, faráři a mniši
- 2 křesťanská centra – Řím a Konstantinopolis
- V 11. století došlo k rozdělení církve
 - Západní katolická církev – hlava církve papež, bohoslužby v latině, sídlo Řím
 - Papež usiloval o podřízení nejen církve, ale i panovníků
 - Východní pravoslavná církev – hlava církve patriarcha, bohoslužby v řečtině, sídlo Konstantinopolis

Arabská říše

- Arabský poloostrov
- Kočovní pastevci = beduíni
- Nové náboženství – Islám
 - Prorok Mohamed – začal šířit učení o jediném bohu – Alláhovi
 - Vyznavači = muslimové
 - Posvátná kniha = korán
- Islám sjednotil arabské kmeny -> vznik arabské říše = chalífát
 - První vládce (chalífa) Mohamed
 - Pyrenejský poloostrov, ostrovy ve Středozemním moři, severní Afrika, až k hranicím Indie
- Zdatní obchodníci – Evropané poznali nové plodiny: rýže, bavlna, citron, pomeranč; také látky a koberce
- Vynikali v matematice, fyzice, zeměpisu a lékařství

Stavěli mešity a minarety